

Mam, waarom stinkt die mijnheer zo?

en eenendertig andere korte
autobiografische verhalen

Ted Nales

Mam, waarom stinkt die mijnheer zo? en eenendertig andere korte autobiografische verhalen

Copyright © 2025 Ted Nales

Auteur: Ted Nales

Druk: Jouwboekdrukkerij.nl

Omslagontwerp: Ted Nales

Vormgeving binnenwerk: Ted Nales

Verkoop: www.kelbo.nl

ISBN: 978 94 9343 737 1

NUR: 320

Dit boek is autobiografisch en opgebouwd uit 32 korte, afgebakende, verhalen.

Verantwoording Coverfoto: Foto gemaakt door M. Nales - ter Huurne. Caribische Zee, Costa Rica. Foto slaat onder andere op hoofdstuk 31, Kinderfeestje op de Berkel, bladzijde 111: 'Water, sloten, beekjes, rivieren, meren en de zee zijn plekken die mij gelukkig maken. Mijn sterrenbeeld is vissen, maar dat zal er wel niets mee te maken hebben'.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijver.

Inhoud

Voor Jade

Inleiding

Hoofdstukken

- 1 Mam, waarom stinkt die mijnheer zo?
- 2 Achterhoekse haiku
- 3 Ik moest heel nodig
- 4 Plots liep ze niet meer naast me
- 5 Infirmière en La Grand Guerre
- 6 Monogamie en zo
- 7 Slaapwandelen
- 8 Zwerver in Amsterdam
- 9 Je mag je wel douchen hoor
- 10 De Hoge Venen
- 11 Kanotocht op de IJssel
- 12 De Vleermuis
- 13 Bijnadoodervaring
- 14 Drie dronken kapiteins
- 15 Wat een bos haar heb je nog
- 16 I have never seen a monkey
- 17 Bella F. en mijn schoolcarrière
- 18 Haben Sie Ihr Bret nicht dabei
- 19 En dan zijn er nog mensen die niet in God geloven
- 20 Gestern war der Herr tot aber heute lebt Er wieder
- 21 Blikseminslag op de Sint-Pietersberg

- 22 Hugo Boss
- 23 Teek op intieme plek
- 24 Fles whisky
- 25 Filosofie van de bovenste of onderste plank
- 26 (Oude) vieze mannetjes
- 27 Dansles
- 28 Kaart van Zuid Limburg
- 29 Ik mag u feliciteren, u heeft de hoofdprijs gewonnen
- 30 Doldriest
- 31 Kinderfeestje op de Berkel
- 32 Mijnheer, bent u homo?

Voor Jade

Ik heb geen verstand van het schrijven van boeken.. Wel lees ik in de schaarse boeken die ik doorakker het woord **voor** en dan gevolgd door een naam. Het boek lijkt dan opgedragen te zijn aan een persoon, soms een moeder, de vriendin of de kinderen.

Wanneer dit boek opgedragen moet worden aan een persoon, dan is het wel aan Jade. Jade was een stagiaire Dierenverzorging niveau 4, al gepokt en gemazeld door haar jonge leven en de enige persoon die enthousiast reageerde toen ik uit de kast kwam met de mededeling dat ik ooit een boek zou schrijven. Leuk, dat moet je doen, zei ze!

Mijn vrouw, kinderen, familie en vrienden hadden tot die tijd gereageerd op de herkenbare manier: van totaal negeren tot een diepe zucht. Zelden kreeg ik een directe reactie en meestal in de trant van: 'Jij een boek schrijven.... dat zie ik je nooit doen'.

Dus Jade..... fijn dat je positief en enthousiast reageerde!

Voorwoord

Sommige dingen moet je een keer in je leven gedaan hebben. Een huis bouwen, een marathon lopen en een boek schrijven. Zo zal iedereen daar een ander lijstje voor maken. Waarom in mijn lijstje een boek schrijven voorkomt weet ik niet. Wie zit er nu op een boek van mij te wachten? Daarin moet ik mijn vrouw, kinderen, familie en vrienden gelijk geven. Schrijf ik het boek misschien voor mijzelf, om met enige zelfspot mijn leven te evalueren om er achter te komen wat leuk was, maar nog meer om te zien wat ik heb laten liggen?

Met een paar lessen psychologie als bagage kan ik me ook niet aan het idee onttrekken dat ik van mij af wil praten omdat ik dat te weinig gedaan heb. Ik was vier toen ik voor het eerst Nederlands sprak, daarvoor alleen dialect. De eerste achttien jaar van mijn leven was ik behoorlijk verlegen, stotterde enorm en liet me om die reden weinig horen. Ook daarna was voor mij spreken zilver en zwijgen goud.

Dit boek is autobiografisch en opgebouwd uit kleine afgebakende voorvallen. Ik heb geprobeerd het bij mezelf te houden en anderen niet herkenbaar te beschrijven vanwege privacyoverwegingen. De volgorde van de verhalen is willekeurig.

Mam, waarom stinkt die mijnheer zo?

Kinderen vertellen de waarheid en dat werd mij pijnlijk duidelijk tijdens het volgende voorval. Vroeger was het gebruikelijk dat wij, twee broers en twee zwagers, dus met zijn vieren, één keer per jaar een overlevingstocht maakte van een lang of kort weekend. Het accent van deze tochten kwam steeds minder op overleven te liggen en steeds meer op leven en na een paar jaar werd het een weekend Camping Zeeburg in Amsterdam. Van daar uit bezochten we ondermeer het centrum van Amsterdam, de Bazaar in Beverwijk en het strand van Zandvoort.

De derde en laatste dag stond Zandvoort op het programma. Op mijn persoonlijke hygiëne was thuis niet veel aan te merken, maar ik had dit weekend, in de wetenschap dat ik me lekker in zee kon afspoelen, het gemak genomen om nog niet te douchen. De tocht Amsterdam – Zandvoort werd per trein afgelegd. Nog voordat we halverwege waren hoorde ik achter mij het volgende gesprek tussen een moeder en haar ongeveer zesjarige zoon: *Mam, waarom stinkt die mijnheer zo? Die mijnheer kan wel heel hard gewerkt hebben. Ja mam, maar dan hoefje toch niet zo te stinken? Ja, maar daar kan die mijnheer misschien niets aan doen? Zo ging het nog een tijdje door en ik stond*

op het punt om te antwoorden: Die mijnheer heeft een vrij weekend met zijn broer en zwagers, lag in een tentje in de volle zon uit te slapen en heeft de laatste dagen alleen bier en koffie gedronken. Huid is een minder bekend uitscheidingsorgaan en in transpiratie zitten allerlei afvalstoffen en wanneer die mijnheer zich niet wast en geen antitransparant gebruikt kan dat behoorlijk stinken. Straks gaat hij vanuit de trein direct de zee in en dan zal niemand hem meer ruiken.

Laf dat ik was hield ik mijn mond en onthield ik deze jongen van een pedagogisch-didactische klinische les in de praktijk. Ik heb er nog spijt van dat ik me vooraf niet gewassen had.

Achterhoekse haiku

Deze Achterhoekse haiku werd ruim voor het jaar 2000 in mijn gedachten geschreven. Er bestaan geen Achterhoekse haiku's, maar dat vergeten we even. De aanleiding was het ontstaan van een literair clubje in mijn woonplaats. Dit clubje, van volgens mij alleen mannen van nog net geen middelbare leeftijd, kwam regelmatig bijeen om met elkaar op een mooie locatie een biertje te drinken onder het mom van praten over literatuur. Ik verweet hen enig snobisme en het feit dat niemand mij benaderd had stak mij. In mijn literaire leven was ik weliswaar niet verder gekomen dan de verplichte tien boeken op de middelbare school, aangevuld met alles van Geeraerts en Sjöwall en Wahlöö evenals een paar andere boeken waar niet altijd diepgang in te ontdekken viel. Maar toch, dat wist niemand en waarom hebben ze dan niet aan mij gedacht?

In die tijd was ik eventjes gecharmeerd van de Japanse verfijndheid in de kunst en literatuur, maar vooral geïnteresseerd in de vraag waarom de Japanners evenals de Duitsers zich ondanks dat zo hadden misdragen in de Tweede Wereldoorlog. Deze verfijndheid in kunst en literatuur strookte in alles niet met 'der innerer Schweinehund', zeg 'de zelfregulatie van een gewetensvol mens'.

De haiku, je weet wel, de vorm van Japanse dichtkunst, geschreven in drie regels, waarvan de eerste vijf, de tweede zeven en de derde regel weer vijf lettergrepen telt, vond ik interessant. Deze dichtvorm zou (en dan haal ik er even Wiki bij) in de 17^e eeuw uit oudere dichtvormen zijn ontstaan door de wedijver tussen verschillende grote dichters. De Haiku drukt, in de klassieke vorm, een ogenblikervaring uit, soms gelinkt aan en geïnspireerd door Zen. De haiku is een vingerhoed vol emotie waarin weinig ruimte is voor ontledingen en benaderende omschrijvingen. Het was niet ongewoon om het alleen bij de aanzetstrofe, dus alleen het beginvers te houden.

Mijn pogingen om diverse ogenblikervaringen met Zen in mijn hart in een vingerhoedje vol emotie te stoppen om de bovengenoemde literaire club een poepie te laten ruiken stranden. Zoveel ogenblikervaringen had ik niet, de kunst om ze in een vingerhoedje te stoppen ontbrak en om contact te leggen met de literaire kring ontbrak het mij aan lef. Het feit dat ik een Achterhoeker ben is mogelijk een verzachtende omstandigheid. Het zit niet in onze volksaard om na eeuwen van ploeteren op zandgrond, uitbuiting door kerk en staat en plundering door voorbijtrekkende legers met de neus vooraan te staan, maar wat af te wachten tot het weer rustig is. Dus de

literaire club heeft nooit een poepie geroken, laat staan van mij en inmiddels bestaat deze club allang niet meer.

Wat zit je dan te zeveren zul je zeggen, maar

Het is nu rustig, De geschreven regel zit al ongeveer dertig jaar in mijn hoofd en ik zou het jammer vinden als een ander met de eer gaat strijken.

Nou..... daar komt ie..... mijn ogenblikervaring..... verpakt met Zen in een vingerhoedje met emotie en dan niet in drie regels met de vijf, zeven en weer vijf lettergrepen maar in de volledige, Achterhoekse, eenvoudige schoonheid, dus in veertien i.p.v. zeventien lettergrepen:

Oh ik kom kreunde ze.....Oké ik ga antwoordde hij.

Ik moest heel nodig

Ik ben niet vaak vliegend naar het buitenland gegaan. Het bleef meestal bij een autovakantie in Frankrijk of Duitsland, met een enkele keer Oostenrijk, voormalig Joegoslavië en Italië. De eerste uitzondering was een drieweekse reis naar Burkina Faso. Nadat mijn echtgenote met zus - ik meen vijf weken - in Thailand op vakantie was geweest om onder andere de daar bij de Shell werkende zwager en zus te bezoeken, was het na een paar jaar mijn beurt om drie weken alleen weg te gaan om vrienden van mij te bezoeken, die op dat moment in Burkina Faso werkten. Het hebben van erg jonge kinderen - ik was toen een jaar of 32 - was de reden dat de reis alleen gedaan moest worden.

Burkina Faso was in die tijd als voormalige Franse kolonie nogal Frans georiënteerd. Twee keer warm eten op een dag en een middagdutje waren een hele ervaring. Vaak gingen we uit eten, omdat dat daar niet erg duur was. Vanwege de warmte en het op pijn houden van de vochtbalans werd bier gedronken bij het eten. Dit werd steenkoud geserveerd, alleen zat er tussen het bestellen en het nuttigen een hele tijd, omdat de flessen van de meest vreemde plekken met koelkast/diepvries gehaald moesten worden. Het leek alsof er per grote plaats één drankleverancier met diepvries was, waar iemand per bestelling naar

toegestuurd werd. Afijn, dat is niet de reden voor dit verhaal, maar wel de aanleiding. Mede omdat deze flessen bier, merk Brakina, een inhoud hadden van 0,75 liter en de transpiratie toch wat achter bleef, het vaak twee of meer flessen per persoon werden omdat er maar 4% alcohol in zat en het toch wel dorstig warm was, kreeg ik regelmatig aandrang om te plassen. De eerste keer was deze toiletgang een belevenis. Ik had me al enigszins georiënteerd waar ik wezen moest en ging dan ook in blijde verwachting naar het toilet in de wetenschap dat ik na enige tijd weer ontspannen kon zitten. Aangekomen op het toilet maakte ik drie seconden nadat ik de deur had opengedaan aan dezelfde kant de deur weer dicht om weer naar de tafel te lopen en niet ontspannen te gaan zitten.

Dat wat ik zag passeerde nog eens in slow motion . Ik deed de deur open en zag een kamer van ongeveer tien bij vijf meter met geel zand op de vloer, met enkele houten palen en dwarsbalkjes, die mij herinnerden aan een stal in de Achterhoek. Er waren een paar mensen, zowel mannen als vrouwen, die netjes hurkten en hun lichaam bedekten met hun jurkachtig gewaad (want staat niet geschreven 'Je zult niet plassen als een paard') en in het zand hun behoeften - klein of groot was niet te zien - deden. Om die reden waren er dus een paar steunbalkjes

geplaatst. Binnen drie seconden had ik instinctief gekozen om van dit tafereel geen deel uit te maken, deed de deur weer dicht, ging weer naar mijn plek om vervolgens het bij twee flessen bier te houden en pas te plassen op de plek waar mijn vrienden woonden en waar gelukkig een eigen toilet was. Laf!